EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 16.2.2024
COM(2024) 29 final/2

2024/0016 (NLE)

CORRIGENDUM
This document corrects COM(2024)29 final of 24.1.2024
Concerns all languages versions
Change of interinstitutional acronym
The text shall read as follows:

Voorstel voor een

VERORDENING VAN DE RAAD

tot wijziging van Verordening (EU) 2021/1173 wat betreft een EuroHPC-initiatief voor start-ups om Europees leiderschap op het gebied van betrouwbare artificiële intelligentie te stimuleren

TOELICHTING

1. ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

• Motivering en doel van het voorstel

Bij Verordening (EU) 2021/1173 van de Raad[1] tot intrekking van Verordening (EU) 2018/1488 van de Raad[2] is de Gemeenschappelijke Onderneming Europese high-performance computing opgericht en zijn de opdracht en doelstellingen ervan vastgesteld. De gemeenschappelijke onderneming heeft als opdracht in de Unie een wereldwijd toonaangevend ecosysteem van gefedereerde, beveiligde en hypergeconnecteerde supercomputing, kwantumcomputing en diensten- en data-infrastructuurvoorzieningen te ontwikkelen, uit te rollen, uit te breiden en in stand te houden; de ontwikkeling en invoering te ondersteunen van vraag- en gebruikersgestuurde innovatieve en concurrerende supercomputingsystemen op basis van een toeleveringsketen die zorgt voor componenten, technologieën en kennis, die het risico op verstoringen beperkt, en die de ontwikkeling mogelijk maakt van een breed scala aan toepassingen die voor die systemen zijn geoptimaliseerd; en het gebruik van deze supercomputinginfrastructuur uit te breiden tot een groot aantal publieke en particuliere gebruikers, alsook de dubbele digitale en groene transitie en de ontwikkeling van sleutelvaardigheden voor de Europese wetenschap en industrie te ondersteunen.

In haar toespraak over de Staat van de Unie van 2023[3] kondigde voorzitter Von der Leyen een nieuw initiatief aan om de supercomputingcapaciteit van de Unie open te stellen voor innovatieve Europese start-ups op het gebied van betrouwbare artificiële intelligentie (AI) om hun modellen te trainen. Deze modellen vereisen aanzienlijke hoeveelheden rekenkracht om de meest geavanceerde basismodellen te trainen en te finetunen teneinde het volledige potentieel van AI te ontsluiten, een vereiste waaraan alleen met supercomputing kan worden voldaan.

Aangezien de krachtigste supercomputingcapaciteit van wereldklasse van de Unie te vinden is in de faciliteiten van de Gemeenschappelijke Onderneming Europese high-performance computing (EuroHPC) (de "gemeenschappelijke onderneming"), moeten deze faciliteiten beschikbaar worden gesteld om dit initiatief te verwezenlijken. Daarom wordt voorgesteld een verdere doelstelling voor de gemeenschappelijke onderneming in te voeren, die betrekking heeft op de bijdrage van supercomputers aan dit nieuwe AI-initiatief van de Unie.

Deze nieuwe doelstelling zal de gemeenschappelijke onderneming in staat stellen de verdere ontwikkeling van een zeer concurrerend en innovatief ecosysteem voor start-ups en onderzoek op het gebied van AI in Europa te ondersteunen, inclusief de ontwikkeling en adoptie van Europese AI-oplossingen, door AI-fabrieken te exploiteren. Ze zal bestaan in het uitrollen en exploiteren van AI-gerichte supercomputers die op dezelfde locatie als grote datacentra zijn ondergebracht of die via zeer snelle netwerken met datacentra verbonden zijn, het verbeteren van de prestaties van deze supercomputers door hun AI-capaciteiten regelmatig te upgraden; en het aanbieden van specifieke AI-georiënteerde supercomputingdiensten ter ondersteuning

---

1 Verordening (EU) 2021/1173 van de Raad van 13 juli 2021 tot oprichting van de Gemeenschappelijke Onderneming Europese high-performance computing en tot intrekking van Verordening (EU) 2018/1488 (PB L 256 van 19.7.2021, blz. 3)

2 Verordening (EU) 2018/1488 van de Raad van 28 september 2018 tot oprichting van de Gemeenschappelijke Onderneming Europese high-performance computing (PB L 252 van 8.10.2018, blz. 1).

3 https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/nl/speech_23_4426

van het ecosysteem voor start-ups, wetenschap en innovatie op het gebied van AI voor de grootschalige training en ontwikkeling van betrouwbare en ethische AI-modellen en -systemen voor algemene doeleinden, en van AI-gebruikersgemeenschappen voor de ontwikkeling, validering en exploitatie van opkomende AI-toepassingen, met name op het gebied van gezondheid en zorg, klimaatverandering, robotica en geconnecteerd en geautomatiseerd rijden. Ze zal ook een pool voor de ontwikkeling van talent bevorderen om activiteiten op het gebied van hoger onderwijs, opleiding, scholing en omscholing aan relevante AI-belanghebbenden aan te bieden. De AI-fabrieken zullen synergieën op EU-niveau tot stand brengen en zullen met andere relevante AI-initiatieven van de Unie samenwerken en deze bundelen, zoals het platform voor artificiële intelligentie on demand, de faciliteiten voor het testen van en experimenteren met AI, de EuroHPC-competentiecentra, de EuroHPC-excellentiecentra en andere opkomende Europese AI-initiatieven. Deze veranderingen zullen de gemeenschappelijke onderneming in staat stellen computerkracht en -diensten op maat aan te bieden ter bevordering van de grootschalige training, ontwikkeling en adoptie van AI in de Unie, iets waar de huidige verordening niet specifiek in voorziet.

- **Verenigbaarheid met bestaande bepalingen op het beleidsterrein**

Het doel van dit voorstel is het toepassingsgebied van Verordening (EU) 2021/1173 van de Raad van 13 juli 2021 tot oprichting van de Gemeenschappelijke Onderneming Europese high-performance computing en tot intrekking van Verordening (EU) 2018/1488 uit te breiden om de Unie in staat te stellen in te spelen op nieuwe technologische ontwikkelingen en strategische vereisten, met name de ontwikkeling van AI-software en -infrastructuur, en op de behoefte om supercomputingtechnologieën open te stellen voor start-ups.

- **Verenigbaarheid met andere beleidsterreinen van de Unie**

Dit voorstel is volledig in overeenstemming met ander beleid van de Unie, met name het beleid dat is vastgesteld in het kader van de prioriteit van de Commissie “Een Europa dat klaar is voor het digitale tijdperk”.

2. RECHTSGRONDSLAG, SUBSIDIARITEIT EN EVENREDIGHEID

- **Rechtsgrondslag**

De rechtsgrondslag voor de voorgestelde gewijzigde verordening is artikel 187 en de eerste alinea van artikel 188 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.

- **Subsidiariteit**

Het subsidiariteitsbeginsel is van toepassing voor zover het voorstel geen gebieden bestrijkt die onder de exclusieve bevoegdheid van de Unie vallen.

Verordening (EU) 2021/1173 van de Raad is in overeenstemming met het subsidiariteitsbeginsel, aangezien de doelstellingen ervan, namelijk de versterking van de onderzoeks- en innovatiecapaciteit, de verwerving van supercomputers en kwantumcomputers, en de toegang tot high-performance computing-, kwantumcomputing- en data-infrastructuur in de hele Unie door middel van een gemeenschappelijke onderneming, niet voldoende door de lidstaten kunnen worden verwezenlijkt, maar, om onnodige overlappingen te voorkomen, kritische massa te behouden en ervoor te zorgen dat overheidsfinanciering optimaal wordt gebruikt, beter op EU-niveau kunnen worden verwezenlijkt.

Het toenemende belang van HPC voor de wetenschap en de publieke en particuliere sector in de afgelopen jaren gaat gepaard met een exponentiële stijging van de investeringen die nodig

zijn om wereldwijd concurrerend te blijven. Dit wordt nog verergerd door de recente stijging van de kosten van de versnellers die onontbeerlijk zijn om op wereldvlak concurrerend te blijven wat betreft de ontwikkeling en training van de grote artificiële-intelligentiemodellen. Daardoor wordt alom erkend dat het aanbieden van gedeelde infrastructuur en het gezamenlijke gebruik van bestaande capaciteiten de Europese AI-gemeenschap in alle lidstaten ten goede zouden komen. Dit geldt ook voor lidstaten die eventueel moeite hebben autonome nationale HPC-infrastructuur te creëren, maar waardevolle bijdragen kunnen leveren aan en voordeel kunnen trekken van gefedereerde en gekoppelde HPC-capaciteiten op EU-niveau.

De voorgestelde wijziging zal de gemeenschappelijke onderneming in staat stellen haar supercomputingcapaciteit beschikbaar te stellen aan innovatieve Europese start-ups, teneinde de ontwikkeling, het testen en de validering van AI-oplossingen te bevorderen en de grootschalige training en ontwikkeling van betrouwbare en ethische AI-modellen en -systemen voor algemene doeleinden mogelijk te maken, waardoor het concurrentievermogen en de industriële basis van Europa op het gebied van AI worden versterkt. Alleen een dergelijk gemeenschappelijk optreden op het niveau van de Unie kan de economische veiligheid en technologische soevereiniteit van de Unie vergroten en haar instrumenten en regelgevende bevoegdheden benutten om mondiale regels en normen op het gebied van AI vorm te geven, en tegelijkertijd een aanzienlijke bijdrage leveren aan de adoptie van AI door de industrie, het onderzoek en de overheidsdiensten van Europa.

- **Evenredigheid**

Het voorstel voldoet aan het in artikel 5 van het Verdrag betreffende de Europese Unie vastgestelde evenredigheidsbeginsel, aangezien het voorziet in een doeltreffend samenwerkingskader dat passend is voor alle actieterreinen van dit initiatief, het niet verder gaat dan wat nodig is om de vastgestelde problemen op te lossen en het evenredig is met de doelstellingen ervan.

- **Keuze van het instrument**

Voor de oprichting en exploitatie van een gemeenschappelijke onderneming waarin de Unie participeert, is een verordening van de Raad vereist, waarvan nu een wijziging wordt voorgesteld.

3. EVALUATIE, RAADPLEGING VAN BELANGHEBBENDEN EN EFFECTBEOORDELING

Niet van toepassing. Dit is een wijziging van een bestaande verordening, waardoor er geen ex-postevaluatie, raadpleging van belanghebbenden of effectbeoordeling zijn uitgevoerd.

4. GEVOLGEN VOOR DE BEGROTING

Er zullen geen extra middelen uit de EU-begroting nodig zijn, maar de voorgestelde maatregelen betreffen een herschikking van de in de gemeenschappelijke onderneming beschikbare middelen.

5. OVERIGE ELEMENTEN

- Artikelsgewijze toelichting

De wijziging van de verordening breidt het toepassingsgebied ervan uit om een nieuwe doelstelling toe te voegen aan de zes bestaande doelstellingen van de gemeenschappelijke onderneming: de AI-fabrieken ontwikkelen en exploiteren ter ondersteuning van de verdere ontwikkeling van een zeer concurrerend en innovatief AI-ecosysteem in de Unie. **De opname van deze doelstelling is bedoeld om tegemoet te komen aan de unieke overwegingen en vereisten in verband met de uitrol en exploitatie van computersystemen die nodig zijn voor de ontwikkeling, training en exploitatie van grootschalige AI-modellen. Er moet worden verduidelijkt dat de wijzing één verandering introduceert: de opname van AI-fabrieken in het toepassingsgebied van de verordening.**

Dit is een reactie op de belangrijke technologische en regelgevingsontwikkelingen op het gebied van AI die hebben plaatsgevonden sinds de oorspronkelijke verordening in 2021 in werking is getreden.

De wijziging doet geen afbreuk aan de verplichtingen van de lidstaten die deelnemen aan de gemeenschappelijke onderneming om de beginselen inzake staatssteun in acht te nemen. Verordening (EU) 2021/1173 van de Raad bevat reeds bepalingen ter zake: in overweging 59 ervan wordt gespecificeerd dat subsidiering door programma's van de Unie moet stroken met de beginselen inzake staatssteun om de doeltreffendheid van de overheidsinvesteringen te waarborgen en marktverstoringen te voorkomen; en in artikel 7 wordt gespecificeerd dat de bijdragen van de lidstaten aan de begunstigden de regels inzake staatssteun onverlet moeten laten.

In het licht van deze ontwikkelingen wordt in het nieuwe voorgestelde punt 3 ter van artikel 2 de definitie van een AI-gerichte supercomputer gegeven en wordt in punt 3 quater van dat artikel de definitie van een AI-fabriek gegeven. Artikel 2, punt 9, wordt gewijzigd om de AI-gerichte supercomputers als een verdere categorie van EuroHPC-supercomputers op te nemen. Een nieuw punt h) van artikel 3, lid 2, bevat de nieuwe doelstelling van de gemeenschappelijke onderneming om de AI-fabrieken te ontwikkelen en te exploiteren ter ondersteuning van de verdere ontwikkeling van een zeer concurrerend en innovatief AI-ecosysteem in de Unie, terwijl aan artikel 4, lid 1, een nieuw punt h) wordt toegevoegd waarin de nieuwe op AI gerichte activiteitenpijler van de gemeenschappelijke onderneming wordt gedefinieerd. Ook artikel 9, lid 5, punt g), artikel 10, lid 2, punt 1, artikel 16, lid 1, en artikel 17, lid 1, worden in dit verband gewijzigd.

Een nieuw artikel 12 bis bevat bepalingen voor de verwerving en eigendom van AI-gerichte supercomputers door de gemeenschappelijke onderneming. In artikel 16, lid 1 ter, en artikel 16, lid 2 ter, wordt uiteengezet hoe deze supercomputers zullen worden gebruikt en wat de toegangsvoorwaarden ervan zijn.

Artikel 15 wordt aangepast om meer flexibiliteit te bieden voor het upgraden van de bestaande EuroHPC-supercomputers, onder meer met het oog op de versterking van hun artificiële-intelligentiecapaciteiten. Het oorspronkelijke EuroHPC-artikel 15 was bedoeld om een tijdige upgrade van de supercomputers mogelijk te maken teneinde hun capaciteiten of operationele levensduur uit te breiden. Hierin werden duidelijke limieten gesteld om de prioriteit van investeringen in de verwerving van nieuwe supercomputers te handhaven. Het bleek echter dat deze limiet het niet mogelijk maakte de bestaande EuroHPC-supercomputers optimaal te benutten om de return on investment te maximaliseren. De uitrol van de EuroHPC-supercomputinginfrastructuur liep tot twee jaar vertraging op als gevolg van de COVID-19-crisis, met name vanwege de schaarste aan microprocessoren. Aangezien de EuroHPC-supercomputers het einde van hun operationele levensduur nog niet hebben bereikt, is het veel kosteneffectiever om de capaciteiten van de bestaande EuroHPC-supercomputers te upgraden dan om nieuwe supercomputers met voldoende computerprestaties te verwerven.

2024/0016 (NLE)

Voorstel voor een

VERORDENING VAN DE RAAD

tot wijziging van Verordening (EU) 2021/1173 wat betreft een EuroHPC-initiatief voor start-ups om Europees leiderschap op het gebied van betrouwbare artificiële intelligentie te stimuleren

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 187 en artikel 188, eerste alinea,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Gezien het advies van het Europees Parlement[4],

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité[5],

Handelend volgens een bijzondere wetgevingsprocedure,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Verordening (EU) 2024/… van het Europees Parlement en de Raad[6] tot vaststelling van geharmoniseerde regels betreffende artificiële intelligentie (de "verordening artificiële intelligentie") heeft ten doel de werking van de interne markt te verbeteren door een uniform rechtskader vast te stellen, met name voor de ontwikkeling, het in de handel brengen en het gebruik van artificiële intelligentie in overeenstemming met de waarden van de Unie.

(2) Sinds 2021, toen Verordening (EU) 2021/1173 van de Raad[7] werd vastgesteld, is op het gebied van artificiële intelligentie (AI) enorme technische vooruitgang geboekt en is artificiële intelligentie wereldwijd een zeer strategisch en betwist domein geworden. De Unie speelt een voortrekkersrol bij de inspanningen om verantwoorde innovatie op het gebied van betrouwbare AI te ondersteunen en tegelijkertijd in vangrails te voorzien en doeltreffende governance te ontwikkelen.

(3) Op 13 september 2023 heeft de Commissie, als onderdeel van een omvattende aanpak ter ondersteuning van verantwoorde innovatie op het gebied van AI, een nieuw strategisch initiatief aangekondigd om de capaciteit voor high-performance computing van de Unie beschikbaar te maken voor innovatieve Europese start-ups op het gebied van betrouwbare AI om hun modellen te trainen. Dit vormt een aanvulling op de werkzaamheden om via Verordening (EU) 2024/… vangrails voor AI op te tuigen,

---

4 PB C , , blz. .

5 Advies van.., PB C, blz.

6 Verordening (EU) 2024/… van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van geharmoniseerde regels betreffende artificiële intelligentie (verordening artificiële intelligentie) en tot wijziging van bepaalde wetgevingshandelingen van de Unie (PB L …).

7 Verordening (EU) 2021/1173 van de Raad van 13 juli 2021 tot oprichting van de Gemeenschappelijke Onderneming Europese high-performance computing en tot intrekking van Verordening (EU) 2018/1488 (PB L 256 van 19.7.2021, blz. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1173/oj).

governancestructuren op te zetten en innovatie te ondersteunen door middel van het gecoördineerd plan inzake artificiële intelligentie.

(4) Aangezien de krachtigste supercomputingcapaciteit van wereldklasse van de Unie te vinden is in de faciliteiten van de Gemeenschappelijke Onderneming Europese high-performance computing (de "gemeenschappelijke onderneming"), moeten die faciliteiten beschikbaar worden gesteld om het initiatief van de Commissie te verwezenlijken. Daarom is het noodzakelijk een verdere doelstelling aan de bestaande zes doelstellingen van de gemeenschappelijke onderneming toe te voegen, die betrekking heeft op de bijdrage van haar supercomputers aan het nieuwe AI-initiatief van de Unie.

(5) De nieuwe doelstelling zou de gemeenschappelijke onderneming in staat stellen activiteiten uit te voeren op het gebied van de verwerving en exploitatie van AI-gerichte supercomputers of delen van supercomputers om het snel machinaal leren en trainen van grote AI-basismodellen mogelijk te maken. De gemeenschappelijke onderneming moet ook de mogelijkheid krijgen een nieuwe wijze van toegang tot haar computermiddelen te creëren voor AI-start-ups en de bredere wetenschappelijke gemeenschap die actief is op het gebied van AI, en om AI-gerichte toepassingen te ontwikkelen die zijn geoptimaliseerd om op haar supercomputers te draaien. Deze veranderingen zouden de gemeenschappelijke onderneming in staat stellen computerkracht en -diensten op maat aan te bieden ter bevordering van grootschalige training, ontwikkeling en adoptie van AI in de Unie, wat niet mogelijk is in het kader van de huidige verordening.

(6) Om de toepassingsdatum van deze verordening af te stemmen op de toepassingsdatum van de bepalingen van Verordening (EU) 2024/… van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van geharmoniseerde regels inzake artificiële intelligentie, moet deze verordening onverwijld van toepassing worden.

(7) Verordening (EU) 2021/1173 moet derhalve dienovereenkomstig worden gewijzigd,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Verordening (EU) 2021/1173 wordt als volgt gewijzigd:

(1) Artikel 2 wordt als volgt gewijzigd:

a) de volgende punten 3 bis) en 3 ter) worden ingevoegd:

"3 ter) "artificiële-intelligentiegerichte supercomputer": een supercomputer die in de eerste plaats is ontworpen voor het trainen van grootschalige artificiële-intelligentiemodellen voor algemene doeleinden en opkomende artificiële-intelligentietoepassingen;
"3 quater) "artificiële-intelligentiefabriek": een gecentraliseerde of gedistribueerde entiteit die een diensteninfrastructuur voor supercomputing op het gebied van artificiële intelligentie aanbiedt die bestaat uit een artificiële-intelligentiegerichte supercomputer of een artificiële-intelligentiegericht deel van een supercomputer, een bijbehorend datacentrum, specifieke toegang en artificiële-intelligentiegeoriënteerde supercomputingdiensten, en die talent aantrekt en bundelt om de competenties te leveren die nodig zijn voor het gebruik van de supercomputers voor artificiële intelligentie;";

b) punt 9 wordt vervangen door:

"9) EuroHPC-supercomputer": elk computersysteem waarvan de gemeenschappelijke onderneming volledig eigenaar is of waarvan zij mede-eigenaar is samen met andere deelnemende staten of een consortium van particuliere partners; het kan gaan om een klassieke supercomputer (hoogwaardige supercomputer, industriële supercomputer, artificiële-intelligentiegerichte supercomputer of midrange-supercomputer), een hybride klassieke kwantumcomputer, een kwantumcomputer of een kwantumsimulator;".

(2) Aan artikel 3, lid 2, wordt het volgende punt h) toegevoegd:

"h) de artificiële-intelligentiefabrieken ontwikkelen en exploiteren ter ondersteuning van de verdere ontwikkeling van een zeer concurrerend en innovatief artificiële-intelligentie-ecosysteem in de Unie.".

(3) Aan artikel 4, lid 1, wordt het volgende punt h) toegevoegd:

"h) de pijler Artificiële-intelligentiefabriek voor betrouwbare en ethische artificiële intelligentie, die activiteiten omvat voor het aanbieden van een artificiële-intelligentiegeoriënteerde supercomputingdiensteninfrastructuur die gericht is op de verdere ontwikkeling van de innovatiecapaciteiten en -vaardigheden van het artificiële-intelligentie-ecosysteem; deze pijler omvat de volgende activiteiten:

i) de verwerving en exploitatie van artificiële-intelligentiegerichte supercomputers die op dezelfde locatie als grote datacentra zijn ondergebracht of met datacentra zijn verbonden via zeer snelle netwerken;

ii) de upgrade van bestaande EuroHPC-supercomputers met artificiële-intelligentiecapaciteiten;

iii) de verlening van toegang tot de artificiële-intelligentiegerichte supercomputers of EuroHPC-supercomputers die zijn geüpgraded met artificiële intelligentie, onder meer door het gebruik ervan uit te breiden tot een groot aantal publieke en particuliere gebruikers, waaronder start-ups en kleine en middelgrote ondernemingen;

iv) de exploitatie van gecentraliseerde of gedistribueerde artificiële-intelligentiegeoriënteerde supercomputingdienstencentra ter ondersteuning van het onderzoeks- en innovatie-ecosysteem op het gebied van artificiële intelligentie die algoritmische ondersteuning bieden, steun voor het verder ontwikkelen, trainen, testen, evalueren en valideren van modellen en systemen voor het trainen van artificiële intelligentie, en steun voor de ontwikkeling van opkomende grootschalige artificiële-intelligentietoepassingen op strategische gebieden zoals gezondheid en zorg, klimaatverandering, robotica of geconnecteerd en geautomatiseerd rijden.

v) de exploitatie van supercomputervriendelijke programmeringsfaciliteiten, onder meer voor de parallellisatie van artificiële-intelligentietoepassingen om het gebruik van supercomputingcapaciteiten te optimaliseren;

vi) de exploitatie van andere artificiële intelligentie ondersteunende supercomputingdiensten;

vii) het aantrekken, bundelen en opleiden van talent om hun competenties en vaardigheden met betrekking tot het gebruik van de EuroHPC-supercomputers voor artificiële intelligentie te ontwikkelen;

vii) het interageren met de andere artificiële-intelligentiefabrieken, hun diensten in heel Europa toegankelijk maken en samenwerken met de EuroHPC-competentiecentra en -excellentiecentra, en met relevante artificiële-intelligentie-initiatieven van de Unie, zoals de hubs van start-ups op het gebied van artificiële intelligentie, de ecosystemen op het gebied van artificiële intelligentie en data, de faciliteiten voor het testen van en experimenteren met artificiële intelligentie, het Europees centraal platform voor artificiële intelligentie, de artificiële-intelligentiegeoriënteerde digitale-innovatiehubs, de artificiële-intelligentiegerelateerde kennis- en innovatiegemeenschappen van het Europees Instituut voor innovatie en technologie, relevante Europese onderzoeksinfrastructuren en andere gerelateerde initiatieven.”.

(4) Aan artikel 9, lid 5, wordt het volgende punt g) toegevoegd:

“g) voor de artificiële-intelligentiegerichte supercomputers gelden voor de gastentiteiten de volgende aanvullende selectiecriteria:

i) nabijheid van een bestaand datacentrum;

ii) visie, plannen en capaciteit van de gastentiteit om de uitdagingen van het ecosysteem voor start-ups en onderzoek en innovatie op het gebied van artificiële intelligentie en de artificiële-intelligentiegebruikersgemeenschap aan te pakken en in een ondersteunende gecentraliseerde of gedistribueerde artificiële-intelligentiegerichte supercomputingdienst te voorzien;

iii) kwaliteit en relevantie van de ervaring en knowhow die beschikbaar zijn bij het beoogde team dat zou worden belast met de ondersteunende artificiële-intelligentiegeoriënteerde supercomputingdienstenomgeving;

iv) plannen voor interactie en samenwerking met andere artificiële-intelligentiefabrieken, met EuroHPC-competentiecentra en EuroHPC-excellentiecentra en met relevante artificiële-intelligentieactiviteiten, zoals de hubs van start-ups op het gebied van artificiële intelligentie, de ecosystemen voor artificiële intelligentie en data, de faciliteiten voor het testen van en experimenteren met artificiële intelligentie, het Europees centraal platform voor artificiële intelligentie, de artificiële-intelligentiegerichte digitale-innovatiehubs en andere gerelateerde initiatieven;

v) bestaande capaciteiten en toekomstplannen van de gastentiteit om bij te dragen tot de ontwikkeling van de talentenpool.”.

(5) Aan artikel 9 wordt het volgende lid 6 bis toegevoegd:

“6 bis. Voor de in artikel 12 bis bedoelde artificiële-intelligentiegerichte supercomputers creëert de gastentiteit een onestopshop voor de start-ups en andere gebruikers om de toegang tot haar ondersteunende diensten te faciliteren.”.

(6) In artikel 10, lid 2, wordt punt l) vervangen door:

"l) de specifieke voorwaarden die gelden wanneer de gastentiteit een EuroHPC-supercomputer voor industrieel gebruik exploiteert, *of een artificiële-intelligentiegerichte supercomputer*.".

(7) Het volgende artikel 12 bis wordt ingevoegd:

"*Artikel 12 bis*

Verwerving en eigendom van artificiële-intelligentiegerichte supercomputers

1. De gemeenschappelijke onderneming verwerft de artificiële-intelligentiegerichte supercomputers en is er eigenaar van.

2. De in artikel 5, lid 1, bedoelde financiële bijdrage van de Unie dekt tot 50 % van de verwervingskosten plus tot 50 % van de exploitatiekosten van de artificiële-intelligentiegerichte supercomputers.

   Het resterende deel van de totale kosten van eigendom van de artificiële-intelligentiegerichte supercomputers wordt gedragen door de deelnemende staat waar de gastentiteit is gevestigd of door de deelnemende staten in het gastconsortium, eventueel aangevuld met de in artikel 6 bedoelde bijdragen.

3. De keuze van de leverancier van de artificiële-intelligentiegerichte supercomputers geschiedt op basis van een bestek dat vraaggestuurd is en rekening houdt met de gebruikerseisen en de algemene systeemspecificaties die de geselecteerde gastentiteit in haar aanmelding voor de oproep tot het indienen van blijken van belangstelling heeft opgegeven. Bij de keuze wordt tevens rekening gehouden met de beveiliging van de toeleveringsketen.

4. De gemeenschappelijke onderneming kan optreden als eerste gebruiker van artificiële-intelligentiegerichte supercomputers waarin technologieën zijn geïntegreerd die hoofdzakelijk in de Unie zijn ontwikkeld.

5. De raad van bestuur kan, om naar behoren gemotiveerde veiligheidsredenen, in het werkprogramma besluiten de deelname van leveranciers aan de verwerving van de artificiële-intelligentiegerichte supercomputers aan vereisten te onderwerpen overeenkomstig artikel 12, lid 6, van Verordening (EU) 2021/694 of om de deelname van leveranciers te beperken om veiligheidsredenen of voor acties die rechtstreeks verband houden met de strategische autonomie van de Unie, overeenkomstig artikel 18, lid 4, van die verordening.

6. De artificiële-intelligentiegerichte supercomputers worden ondergebracht in een gastentiteit van een EuroHPC-supercomputer in de Unie.

7. Onverminderd de ontbinding van de gemeenschappelijke onderneming als vermeld in artikel 23, lid 4, van de statuten, kan de raad van bestuur op zijn vroegst vier jaar na de geslaagde opleveringstest van de in een gastentiteit geïnstalleerde artificiële-intelligentiegerichte supercomputer besluiten de eigendom van de artificiële-intelligentiegerichte supercomputer aan die gastentiteit over te dragen, de artificiële-intelligentiegerichte supercomputer aan een andere entiteit te verkopen of die buiten gebruik te stellen in overeenstemming met de onderbrengingsovereenkomst. In geval van overdracht van eigendom van een artificiële-intelligentiegerichte supercomputer vergoedt de gastentiteit de gemeenschappelijke onderneming de restwaarde van de overgedragen supercomputer. Indien de eigendom niet wordt overgedragen aan de gastentiteit maar er tot buitengebruikstelling is besloten, worden de daaraan verbonden kosten gelijkelijk verdeeld tussen de gemeenschappelijke onderneming en de gastentiteit. De gemeenschappelijke onderneming is niet aansprakelijk voor

eventuele kosten die na de overdracht van eigendom van een artificiële-intelligentiegerichte supercomputer of na de verkoop of de buitengebruikstelling ervan worden gemaakt.”.

(8) Artikel 15 wordt als volgt gewijzigd:

a) lid 1 wordt vervangen door:

“1. De gemeenschappelijke onderneming kan een oproep tot het indienen van blijken van belangstelling uitschrijven voor het upgraden van de EuroHPC-supercomputers waarvan ze eigenaar of mede-eigenaar is, *om het prestatieniveau van de supercomputer tot dicht bij exaschaal te verhogen, of om de capaciteiten op het gebied van artificiële intelligentie van de supercomputer te vergroten, of om de operationele prestaties van de supercomputer op enige andere wijze te verbeteren, waaronder met kwantumversnellers.*”; lid 2 wordt geschrapt;

b) lid 5 wordt vervangen door:

“5. Het percentage van de financiële bijdrage van de Unie voor de verwervingskosten van de upgrade is gelijk aan het percentage van de financiële bijdrage van de Unie voor de oorspronkelijke EuroHPC-supercomputer, afgeschreven over de verwachte resterende levensduur van de oorspronkelijke supercomputer. Het percentage van de financiële bijdrage van de Unie voor de aanvullende operationele kosten van de upgrade is gelijk aan het percentage van de financiële bijdrage van de Unie voor de oorspronkelijke EuroHPC-supercomputer.”.

(9) Artikel 16 wordt als volgt gewijzigd:

a) het volgende lid 1 ter wordt ingevoegd:

“1 ter. De artificiële-intelligentiegerichte supercomputers en EuroHPC-supercomputers die zijn geüpgraded voor artificiële-intelligentiecapaciteiten, worden in de eerste plaats gebruikt voor het ontwikkelen, testen, evalueren en valideren van grootschalige trainingsmodellen voor artificiële intelligentie voor algemene doeleinden en opkomende artificiële-intelligentietoepassingen, alsook voor de verdere ontwikkeling van artificiële-intelligentieoplossingen in de Unie die high-performance computing vereisen, en de uitvoering van grootschalige artificiële-intelligentiealgoritmen voor de oplossing van wetenschappelijke problemen.”;

b) het volgende lid 2 ter wordt ingevoegd:

“2 ter. De raad van bestuur stelt bijzondere toegangsvoorwaarden vast voor de artificiële-intelligentiegerichte supercomputers en de EuroHPC-supercomputers die zijn geüpgraded voor artificiële-intelligentiecapaciteiten overeenkomstig artikel 17, rekening houdend met de specifieke behoeften van het ecosysteem voor start-ups en onderzoek op het gebied van artificiële intelligentie. Dit omvat specifieke toegang voor start-ups. Alleen voorstellen voor de ontwikkeling van betrouwbare en ethische artificiële-intelligentiemodellen, -systemen en -toepassingen die stroken met de waarden van de EU komen in aanmerking voor toegang.”.

(10) Artikel 17, lid 1, wordt vervangen door:

“1. Het aandeel van de toegangstijd van de Unie tot elke hoogwaardige, kwantum-, *en artificiële-intelligentiegerichte EuroHPC-supercomputer* is rechtstreeks evenredig aan de in artikel 5, lid 1, bedoelde financiële bijdrage van de Unie aan de totale kosten van eigendom van de EuroHPC-supercomputer en bedraagt dus maximaal 50 % van de totale toegangstijd tot de EuroHPC-supercomputer.”.

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad
De voorzitter